

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statssekretæren

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
15/2085-

Dato

23 DES 2015

Svar om rovviltsituasjonen i Oppland

Jeg viser til brev fra Oppland Sau og Geit, Oppland Bonde- og Småbrukarlag og Oppland Bondelag av 20. august 2015. I brevet fremsettes fem krav om endringer i forvaltningen av rovvilt. Videre viser jeg til at det i 2015 er avholdt flere møter om rovviltforvaltning i Oppland der flere av disse problemstillingene har vært aktuelle tema.

Oppfølging av rovviltforliket

Oppfølgingen av rovviltforliket var senest oppe til behandling i Stortinget våren 2014. Flertallet i Energi- og miljøkomiteen uttalte da at de mener regjeringen fører en politikk som er i samsvar med rovviltforliket.

Det er viktig at rovviltforliket leses i en sammenheng. Å trekke ut enkeltsetninger fra ulike punkter og basere forvaltningen på dette, vil ikke kunne ivareta helheten i det Stortinget har vedtatt. Selv om forvaltningen har høy beredskap og kompetansen blant kommunale fellingslag bygges opp, er felling av fåtallige arter med stor vandringskapasitet svært utfordrende. Derfor vil man aldri kunne gi noen garanti for at skadefelling vil lykkes i alle tilfeller der tillatelse til felling blir gitt.

Vi har gjort flere endringer for å redusere tap av beitedyr i beiteprioriterte områder. Blant annet er det gitt signaler til samtlige forvaltningsmyndigheter i rovviltforvaltningen om å ha en høy beredskap og tett oppfølging slik at vi så langt det er mulig sikrer at uttak av rovvilt gjennomføres i prioriterte beiteområder for å redusere konfliktnivået. Videre praktiseres det en lav terskel for uttak av rovvilt i beiteprioriterte områder og en noe lavere terskel enn tidligere for å ta ut rovvilt som utgjør et skadepotensial i forkant av beitesesongen, så lenge dette er innenfor rammene av gjeldende regelverk.

I en del områder prioritert for rovvilt er hovedutfordringen å lykkes bedre med tiltak som gir den nødvendige tilpassingen av beitenæringen, gitt en fast etablert rovviltforekomst. Eksempelvis vet vi at nesten halvparten av skadene på sau som skyldes jerv skjer i perioden fra 1. september og ut resten av beitesesongen. Å sanke inn sauene tidligere i områder hvor jerven har prioritet kan derfor være et tiltak som reduserer tapene betydelig.

Bestandssituasjonen for jerv

Bestandsmålet for jerv er i likhet med de andre store rovdyrene fastsatt i antall årlige ynglinger. Det er altså dette presisjonsnivået Stortinget har sagt at vi skal ha ved forvaltning av store rovdyr. På landsbasis er bestandene nå under bestandsmålet for gaupe, ulv og bjørn. For jerv har imidlertid bestanden en tid ligget over bestandsmålet.

Stortinget har bestemt at lisensfelling, der vanlige jegere deltar, skal være hovedvirkemiddelet i bestandsreguleringen av jerv. Selv om vi i flere områder ser en positiv tendens til at en større andel av fastsatte lisensfellingkvoter blir tatt ut, er det fremdeles en utfordring å effektivisere lisensfelling. På den bakgrunn, og etter ønsker fra blant annet Oppland om å prøve ut nye virkemidler under lisensfelling av jerv, har vi derfor iverksatt en 3-årig prøveordning med bruk av kunstig lys på åte og elektroniske varslingsystemer ved bruk av fangstbåser. I tillegg er det gjort varige endringer i regelverket for motorferdsel i utmark, som åpner for at lisensjegere kan søke om bruk av snøskuter under tilsyn med fangstbåser og ved uttransportering av åte, åtebu og fangstbåser. Dette vil på litt sikt kunne bidra til en mer effektiv bestandsregulering av jerv gjennom ordinær lisensfelling.

Midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak

Midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak er viktig for å gjennomføre gode tapsforebyggende tiltak. Budsjettposten til slike tiltak har økt betydelig i perioden etter rovviltforliket i 2004 og fram til i dag. Videre har skadeutviklingen de to siste årene vært positiv for beitebrukere både på landsbasis og i Oppland fylke. Særlig innenfor områder prioritert for rovvilt er det viktig at man gjennomfører tapsforebyggende tiltak og tilpasser beitenæringen etter rovviltforekomsten.

Det offentlige økonomiske ansvar for skadefelling er også betydelig styrket siden rovviltforliket av 2011, ved at det er etablert en ordning som sikrer medlemmer av kommunale skadefellingslag godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Vi er kjent med at det har oppstått situasjoner blant annet i Oppland der det i utgangspunktet ikke er avsatt tilstrekkelig med midler til kommunale skadefellingslag. Det er imidlertid vanskelig å forutse eksakt omfang av behovet for slike midler i forkant av en beitesesong. Som dere er kjent med strekker vi oss langt for å gi ekstra midler til kommunale skadefellingslag når skadesituasjonen i beitesesongen tilsier dette. Blant annet ga vi kr 500.000 ekstra til Oppland i beitesesongen 2015, slik at økonomien ikke skulle være en begrensende faktor. Dette har vi også gjort ved tidligere anledninger, når større uforutsette skadesituasjoner har oppstått i løpet av beitesesongen.

Når det gjelder deres henvisning til punkt 2.2.7 i rovviltforliket av 2011 om at dyreeier har rett til full økonomisk kompensasjon ved vedtak om beiterestriksjoner, viser jeg til at dette er

underlagt Landbruks- og matministerens ansvarsområde. Det er etablert en egen forskrift om kompensasjon ved restriksjoner i bruk av utmarksbeite som forvaltes av Landbruksdirektoratet.

Bestandssituasjonen for gaupe

De tre siste årene har bestanden av gaupe på nasjonalt nivå vært mindre enn det fastsatte bestandsmålet. På nasjonalt nivå er målsettingen derfor å legge til rette for vekst i bestanden. I Oppland ble det sist vinter registrert syv ynglinger (ungekull) av gaupe, noe som er to ungekull over det regionale bestandsmålet i Oppland. Dette er imidlertid antall ynglinger før kvotejakta, og det er først ved neste bestandsrapportering fra Rovdata vi vil få svaret på effekten av den kvotejakta rovviltnemnda åpnet for sist vinter.

Gaupebestanden har over flere år svingt betydelig både over og under det nasjonale bestandsmålet. Kvotejakta på gaupe fungerer effektivt som bestandsregulerende virkemiddel, og hovedutfordringen i tiden fremover er i større grad å stabilisere bestanden nær bestandsmålet enn hva vi har lyktes med de senere år.

Bestandsmål for jerv, bjørn og ulv

Vi er opptatt av at forvaltningen skal følge opp rovviltforliket som i 2011 ble vedtatt av et samlet Storting. Den brede politiske enigheten er en betydelig styrke i forvaltningen av et slikt krevende saksområde. Stortinget har fastsatt nasjonale bestandsmål, og disse ligger fast. Unntaket er ulv, der Stortinget innen kort tid vil kunne starte behandlingen av en ny vurdering av bestandsmålet og ulvesonen.

Det gjennomføres nå en evaluering av den regionale forvaltningen og de regionale bestandsmålene. Samtidig gjennomføres det en landbruksfaglig utredning av rovviltets påvirkning på utviklingen i landbruket. Både evalueringen og den landbruksfaglige utredningen vil foreligge i 2016, og på den bakgrunn vil det vurderes om det bør gjøres endringer i den regionale forvaltningsmodellen og eventuelt fordelingen av regionale bestandsmål mellom regionene.

Med hilsen

Lars Andreas Lunde

Adresseliste

Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRÅ
Oppland Bonde- og Småbrukarlag	Industrigt. 56	2619	LILLEHAMMER
Oppland Bondelag			
Ringebu kommune	Hanstadgata 2	2630	RINGEBU
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON